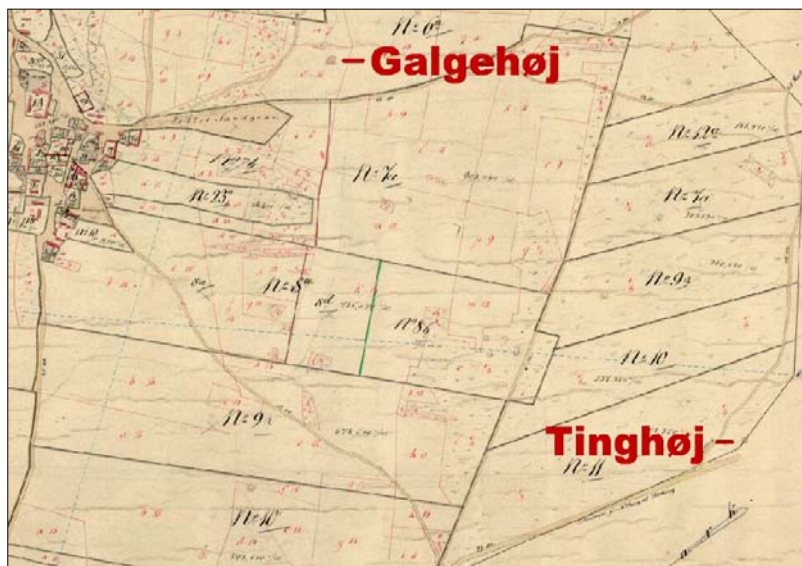

Tinghøj, Galgehøj og Kaghøj

Hornum Herreds Ting blev fra gammel tid holdt øst for Øster Hornum by ved den store Tinghøj, der ligger ved Gl. Viborgvej i Estrup mellem Guldbæk og Øster Hornum ved den gamle oksevej eller hærvej mellem Aalborg og Viborg; deraf navnet Gl. Viborgvej.

Matrikelkort fra første halvdel af 1800-tallet

Hornum Herred bestod tilbage i tiden af hvad der siden blev til Støvring Kommune, det meste af Nibe Kommune samt Sønderholm, Nørholm, Svenstrup, Ellidshøj og Hasseris.

Herreder var datidens forvaltningsmæssige inddeling af landet, og hvert herred var udstyret med sit herredsting, hvor der regelmæssigt blev afholdt retsmøder.

Tinghøj ved Gl. Viborgvej – billede fra begyndelsen af 1900-tallet

Selve mødet, Tinget, blev afholdt i en stor lavning vest for højen.

Højen er nu om dage fredet og undersøgt af Aalborg Historiske Museum.

Ved besigtigelse i 1939 omtales højen: ”Meget anselig høj, ”Thinghøj”, 5,5 x 32 m. Hul i top med skår mod vest. Lyng, i ager”.

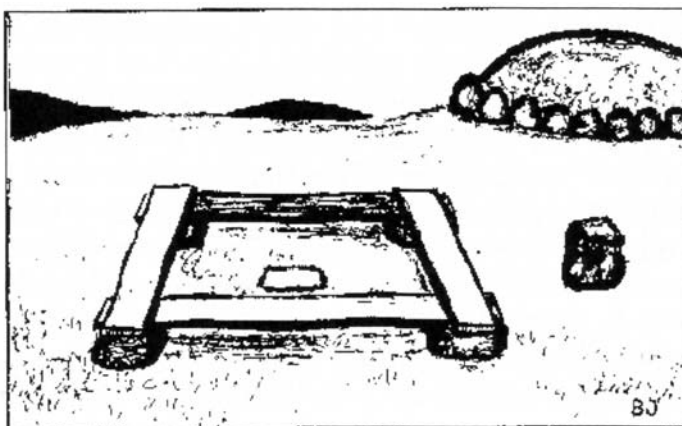
I 2011 bemærkes, at gravhøjen er som den skal være.

1688 blev tinget henlagt til Bonderup i Ellidshøj sogn. En tid var det derefter i Guldbæk i Øster Hornum sogn. Ved reskript af 1. februar 1734 blev det flyttet til Nibe.

Tingdag var på Hornum Herredsting mandag så langt tilbage tingsvidner kendes, dog onsdag i nogle få tingsvidner fra 1518, 1519 og 1520. Første tingdag efter julen kaldtes snapsting eller drikting og holdtes på første tingdag efter Helligtrekonger.

“Snaps” er måske en gammel latinsk forkortelse for Session Novi Anni Primæ, dvs. det første ting i det nye år.

For sig selv, på ”forsædet”, sad herredsfogden og skriveren med et bord, tingskiven, foran sig og til siderne sad tingshørerne. På tingskiven blev fremlagt de dokumenter der ”irettelagdes”.

På de øvrige pladser sad folk, der havde noget at forrette på tinget. I midten lå tyvstenen, hvor den anklagede stod.

Tingstedet bestod af en firkantet, vist almindeligvis noget langstrakt stensætning på hvilken der lå planker, de såkaldte tingsstokke (ca. 10 alen lange), for at der kunne være siddepladser

Tingstedet efter tegning af nu afdøde skovejer Bernhard Jacobsen. Restrup.

Langt de fleste sager, der behandlede på Tinget, var banale tvistigheder om skel mellem marker, snyderier under handler, fiskerettigheder, tyverier af hør, vold, manglende skattebetaling, bortløbne tjenestefolk, arvesager og hvad en domstol ellers behandler af forskelligartede sager.

Der var dog også ind imellem alvorligere sager. Fx var der sagen om Sinnet Christensen Væverkone, der i 1617 blev dømt for at udøve trolddomskunster og derfor blev dømt til at blive brændt på bålet.

Vi kender også en anden sag, nemlig i 1626, hvor en mand blev idømt dødsstraf på Tinget. Hans sag blev, som alle sager, hvor der idømtes dødsstraf, prøvet ved landstinget i Viborg. Her blev dommen stadfæstet og den formastelige blev hængt på Galgehøj i Øster Hornum.

En kunstner, Ria Steen, har tilbage i 1950'erne malet et billede af, hvordan hun forestillede sig det så ud, når der blev afholdt ting ved Tinghøj.

Om det er den lokale herremand eller selveste Christian den 4., der på sin hest kommer ind fra højre, er uvist. Billedet har hængt på Øster Hornum skole fra slutningen af 1950'erne. Her er det skoleinspektør Henry Sørensen, der fortæller om billedet for en flok skolebørn.

Skoleinspektør Henry Sørensen fortæller om Tingstedet

Ved ombygningen af skolen i 2006 blev billedet taget ned og ikke hængt op igen, idet tidens tand havde været temmelig hård ved det. Billedet opbevares nu på et sikkert sted for eftertiden.

Galgehøj, hvor henrettelserne fandt sted, lå i en afstand af 1,2 km fra Tinghøj i sin tid på toppen af hvad der nu hedder Fyrrebakken.

Foto taget fra kirketårnet cirka 1910

På fotoet fra cirka 1910 ses Galgehøjen tydeligt til venstre oppe på toppen af, hvor boligkvarteret Fyrrebakken nu ligger.

Nationalmuseet skriver om højen i 1889 at det er en "Anselig høj, cirka 12 fod høj (3,7 meter), i midten en stor gravning med udkastning mod sydøst".

I 1953 noterer Nationalmuseet, at højen er sløjfet.

Da boligområdet Fyrrebakken blev etableret først i 1970'erne forsvandt de sidste spor af højen. Et forslag om at kalde området "Galgehøj" eller "Galgebakken" blev forkastet, da man på daværende tidspunkt mente, det ville skræmme eventuelle købere af byggegrundene væk. Man kaldte derfor området "Fyrrebakken" på grund af beplantningen af fyrretræer på stedet – men det navn er der jo ikke meget historie i!

Galgen i Nibe

Da Tingstedet blev flyttet til Nibe, flyttede galgen selvfølgelig med. Her ses galgen placeret nord for byen på bakkedraget.

Tegningen her er fra 1677 og er fra Peder Hansen Resens prospekt.

Vi må gå ud fra, at galgen på Galgehøj i Øster Hornum var af samme type.

Den tredje høj, der nævnes i forbindelse med Tingstedet er "Kaghøj". Det har været stedet, hvor man blev udsat for kagstrygning, der var en straffeform, der bestod i, at den dømte blev bundet til en kag (en søjle eller pæl) og pisket. Straffen blev anvendt i Danmark indtil 1866. Hvor Kaghøj, eller Kagstedet som det også omtales, har ligget ved vi ikke. Skoleinspektør Henry Sørensen mente, at den havde ligget hvor man byggede den ny skole i 1955 – men det var vist ment humoristisk.

Stedet omkring Tinghøj er i øvrigt ganske spændende set med arkæologers øjne, idet der her er fundet adskillige spor af en jernalderbebyggelse.

Arkæolog udgraver jernaldergrav i 2009

I 2009 foretog Aalborg Historiske Museum og Nationalmuseet i forening en udgravning af en grav fra jernalderen ganske tæt på Tinghøj.

Graven var helt intakt – bortset fra at den var helt tom!

Der var dog tydelige spor af at den havde været udgravet før og igen tildækket af folk, der havde forstand på de dele.

Jernaldergrav udgravet i 1960'erne

Her foto af en lignende jernaldergrav, der engang i 1960'erne blev udgravet af amatørarkæolog Ingeman Sørensen.

Mange af fundene fra Ingeman Sørensen og hans søn Martins udgravninger er fint istandsat og er udstillet på Lokalhistorisk Arkiv.

Ingeman og Martins arbejde blev i sin tid rosede omtalt af daværende rigsantikvar P. V. Glob, der ved et besøg så deres fine samling, da den stadig stod i Ingemans hjem på Nihøjevej.

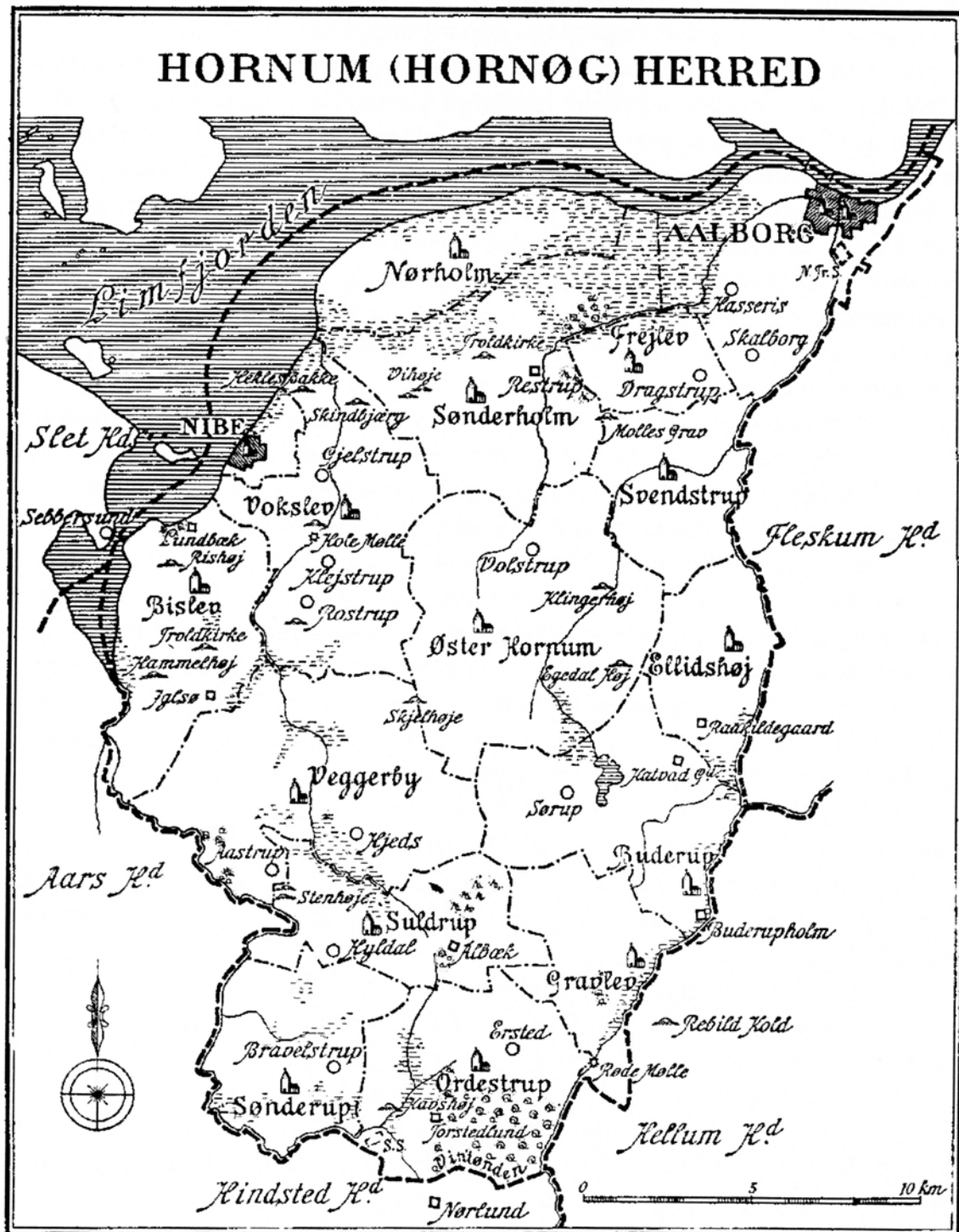

Den aldrende Ingeman Sørensen ved Tinghøj

Ingeman Sørensen blev født i Øster Hornum 1891. Allerede som dreng blev han bidt af stor interesse for oldtiden og de fund, der kunne gøres på markerne rundt om byen.

Ingeman arbejdede som vejmand, men sideløbende var han ivrig jæger, pelsdyravler og amatørarkæolog.

Ingeman Sørensen døde 1971.

Hornum herred, efter Th. Gravlund, Herredsbogen

... og så lige en sidste bemærkning – om Katbakken:

Det nævnes til tider at et fjerde sted for rettergang og afstraffelse, nemlig Katbakken, skulle have fået sit navn fordi det var her, man fik pisk med ”den nihalede kat”. Det giver dog ingen historisk mening, da ”den nihalede kat” var en pisk brugt til afstraffelse af søfolk, der på et skib havde forsyndet sig mod de her gældende regler. Hvor så navnet kommer fra fortæller sig i historiens tåger. Før i tiden havde mange marker og steder specielle navne såsom Grønkilde Enge, Høvdinge Enge og altså Katbakken eller som det også er benævnt Katbjerget.